

RÓNINOVA MILENKA

L
A
U
R
A

J
O
H

R
O
W
L
A
N
D
O
V
Á

Pokud vyšetřovatel Sano nerozluští záhadu čtyřiceti
sedmi samurajů, čeká ho trest horší nežli smrt

RÓNINOVA
MILENKA

RÓNINNOVA MILENKA

Laura Joh Rowlandová

Přeložil Viktor Faktor

THE RÓNIN'S MISTRESS

Copyright © 2011 by Laura Joh Rowland

Translation © Viktor Faktor, 2012

Published by arrangement with St. Martin's Press, LLC.

All rights reserved

ISBN 978-80-7359-363-6 (papírová kniha)

ISBN 978-80-7359-974-4 (e-pub)

ISBN 978-80-7359-949-2 (PDF pro čtečky)

ISBN 978-80-7359-932-4 (mobi)

ISBN 978-80-7359-914-0 (PDF)

Mému manželovi Martymu.
Po třiceti letech manželství
si zasloužíš další věnování.

保 Historická poznámka

Fascinuje mě skutečný příběh o sedmačtyřiceti róninech, který patří v Japonsku k nejslavnějším a nejoblíbenějším. Potíž s jeho pochopením spočívá ale v tom, že existuje v mnoha verzích, takže jen málo historických faktů je nesporných. Mnohé informace o pomstě oněch čtyřiceti sedmi róninů jsou založeny na spekulacích historiků v průběhu více než tří století. A mnohá ze smyšlených líčení pravdu zatemňují ještě víc. Podrobnosti, které jsou uváděny v knihách, divadelních hrách a filmech už byly opakovány tak často, že bývají vydávány za fakta, ačkoliv jimi nejsou. Podat celý příběh pravdivě je tedy nejspíš nemožné, a tudíž se o to ani nebudu pokoušet. Použiji to, co je známo, a přiznám, co je v tomto románu výtvozem mé imaginace.

V roce 1701 pán Asano z provincie Harima hostil vyslance z císařova dvora. Kira Jošinaka, mistr obřadů na edském hradě, měl povinnost naučit pána Asana nutné etiketě. Dne 21. dubna 1701 vytáhl pan Asano na Kiru meč se slovy, že má důvod k odplatě, napadl ho a zranil. Jediným svědkem útoku byl Kadžikawa Josobej, jeden ze správců hradu. Vytasit meč uvnitř edského hradu byl hrdelní zločin, a pán Asano tak byl ještě téhož dne

EDO

Řeka Kanda

Silnice Nakasendō

UENO

Silnice Ōstř

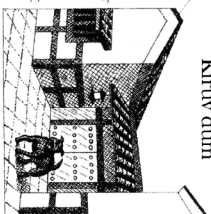
JOŠIWARA

ASAKUSA

HONDŽÓ

Kiruv dům

FUKACAWA

Řeka Sumida

Most
Rjōgōgoku

NIHONBAŠI

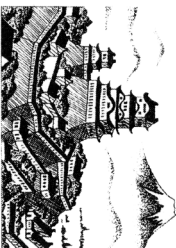
Silnicovský
most

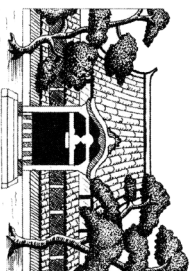
Edský hrad

KODŽIMAČI

Silnice Kešō

Svatyně Sengaku

ŠIBA

Silnice Tokaidō

EDSKÝ ZÁLIV

RÓNINOVA MILENKA

přinucen spáchat rituální sebevraždu, *seppuku*. Z jeho dvořanů se stali róninové, samurajové bez pána. Asanův dvůr byl rozpuštěn. Kira tvrdil, že ho Asano zcela bezdůvodně napadl. Nebyl tedy za svoji účast na incidentu potrestán a vláda rozhodla, že proti němu nesmí být nic podniknuto. Dne 1. února 1703 se sedmačtyřicet róninů po tajných poradách rozhodlo, že se Kirovi, kterého vinili ze smrti pána Asana, pomstí. Napadli Kirův dům, přemohli strážné, usekli Kirovi hlavu a odnesli ji do svatyně Sengaku, kde ji položili na hrob pána Asana. Pak čekali, co se s nimi stane. Vypukly veliké spory: Co udělat se sedmačtyřiceti róniny, kteří splnili svoji povinnost k pánovi a pomstili jeho smrt, ale současně porušili zákon? Ustavili proto Nejvyšší soud, aby o celé záležitosti rozhodl.

A to je kostra celého příběhu. Matoucí otázky však zůstávají. Kniha *Róninova milenka* nabízí moje odpovědi. V prezentaci mé verze událostí, které vedly k pomstě a k tomu, co se stalo potom, jsem se řídila skutečnou časovou linií a jednající postavy založila na skutečných historických osobnostech. Ojši byl hlavním dvořanem pána Asana a vůdcem sedmačtyřiceti róninů. Měl manželku, milenku a syna jménem Čikara, který byl jedním z oněch čtyřiceti sedmi mstítelů. Manželka pána Asana se po smrti svého chotě odebrala do kláštera. Šógun a komoří Janagisawa jsou založeni na skutečných osobách. (Z příběhu o sedmačtyřiceti róninech jsem vypustila některé historické postavy, aby kniha nebyla příliš dlouhá a těžkopádná. Změnila jsem rovněž menší detaily). Jedním z členů Nejvyššího soudu sice skutečně byl policejní soudce, ale nikoli soudce Ueda, kterého jsem si vymyslela. Mým výtvozem jsou rovněž vlastnosti, činy a slova připisované „skutečným“ postavám. Všechny ostatní postavy, včetně Sana, Reiko, Hiraty a jejich rodin jsou dílem mé imaginace.

Přestože se domnívám, že ke Kirově napadení pánem Asanem a k pomstě sedmačtyřiceti róninů vedla nějaká temná, špinavá tajemství, pro scénář, který předkládám, neexistuje žádný historický důkaz, a není samozřejmě ani dokázáno, že proces skončil tak, jak jsem jej ukončila já. (Nikdo neví, co přesně se dělo

Laura Joh Rowlandová

mezi zatčením sedmačtyřiceti róninů a rozsudkem Nejvyššího soudu, a tudíž není známo, co bylo u soudu v den vynesení rozsudku řečeno.) Tato kniha je beletrie. Prosím proto čtenáře, aby nezapomínali na to, že k většině událostí v této knize – stejně jako u všech předchozích příběhů v téhle řadě – nikdy nedošlo.

EDO

OBDOBÍ GENROKU,
PATNÁCTÝ ROK
DVANÁCTÝ MĚSÍC

(Tokio, únor 1703)

保 Prolog

Z noční oblohy nad Edem se sypal sníh. Vítr vyl, trhal závoje sněhu a před domy se zavřenými okenicemi vršil závěje. Okolo lamp u bran na každé křižovatce se leskly poletující vločky. Čas se zastavil a město zamrzlo v zimním snu.

Opuštěnými ulicemi východně od řeky Sumidy pochodovala velká skupina samurajů, bylo jich rovných čtyřicet sedm. Odění byli v těžkých vatovaných pláštích a kalhotách, tváře jim skrývaly proutěné klobouky a šály. Boty křúpaly ve sněhu, když se nachýlení kupředu probíjeli proti větru. Každý z nich měl u pasu dva meče. Někteří nesli přes ramena luky s toulci plnými šípů, jiní rukama v rukavicích svírali kopí. Muži na konci průvodu se skláněli pod tíhou žebříků, kotoučů lan a obrovských dřevěných palic. Nemluvili.

Slov nebylo třeba. Plán byl dohodnutý a všichni mu rozuměli. Čas na pochybnosti, strach a váhání už pominul. Kráčeli v semknutých řadách. Do očí, z nichž vyzářovalo odhodlání, jim vítr vháněl sněhové vločky.

Zastavili se na silnici, u vysoké hliněné zdi chránící celý komplex, a hleděli na velkou budovu, kde na ně čekal jejich

osud. Byla dvoupatrová, obklopená kasárenskými stavbami a její zakřivené taškové střechy připomínaly zasněžená křídla. Všude vládly tma a ticho a spící obyvatelé domu neměli tušení o nebezpečí.

Vůdce sedmačtyřiceti samurajů byl štíhlý, hbitý muž s nelítostnými očima a šikmým obočím nad šálem, který mu halil dolní část obličeje. Pokývl na své druhy. Třidvacet mužů se odebralo za roh. Vůdce zůstal s ostatními. Když postupovali k venkovním vratům, ze zastřešeného vrcholu brány na ně z výšky skočil hlídací pes. Stačil však jen jednou vyštěknout a vzápětí mu dva samurajové svázali nohy a nasadili košík. Kňučel a bezmocně se svíjel. Další samurajové opřeli o zeď žebříky a všichni vylezli na zeď. Někteří se pak spustili po laněch dovnitř. Lukostřelci seskočili na střechy. Ostatní muže shromáždil jejich vůdce před branou. Čekali.

Tři hluboké, duté údery na válečný buben je ujistily, že jejich druhové už zaujali pozice za domem. Dva samurajové se chopili dřevěných palic a začali jimi mlátit do vrat. Prkna se tříštila.

V kasárnách u domu spali strážní. Údery je probudily. S křikem „Útočí na nás!“ vyskočili z lůžek

Popadli zbraně a bosí, jen napůl oblečení vyběhli ven do sněhové bouře. To už však útočníci s vytasenými meči a napřaženými kopími vnikli rozbitými vraty do nádvoří. Strážní se pokoušeli bránit, ale nepřátelé je sráželi k zemi. Meči jim podřezávali hrdla a párali břicha, kopí vráželi do obnažených hrudí. Sníh se barvil krví. Obránci, kteří přežili, se otočili a s voláním o pomoc se hnali zpátky k domu.

Z kasáren vybíhali další muži. Lučištníci na střechách je zasypávali šípy. Samurajové, kteří pronikli dovnitř zadní branou, běželi ke svým druhům. Obklíčení strážní se pokoušeli utéct. V bojové vřavě se neslo zvonění čepelí. Bojovníci naráželi na sebe, padali a vířili sníh. Brzy ležela na zemi většina obránců, mrtvých či aspoň zraněných.

Vůdce, následován několika ze svých sedmačtyřiceti mužů, se vrátil do domu. S meči v ruce proběhl chodbou, aniž by se je někdo pokusil zastavit. Vůdce strhl ze stěny zapálenou lu-

RÓNINOVA MILENKA

cernu, aby jim svítila na cestu temnými chodbami. Všude bylo ticho, dokud nepronikli do vnitřních částí domu, kde zaslechli pláč. Lampa ozářila místnost plnou žen a dětí, schoulených k sobě strachy.

„Kde je?“ vyštěkl rozkazovačným tónem vůdce.

Ženy si zakryly obličej a rozplakaly se ještě víc. Samurajové pokračovali v pátrání. Vpadli do ložnice, jejíž velikost a elegantní zařízení dávaly znát, že patří pánovi. Na podlaze byla rozložená tenká matrace s odhozenou pokrývkou.

„Ještě je teplá,“ oznámil vůdce.

Jeho pohled utkvěl na velké malbě visící na zdi. Strhl papír a ukázaly se dveře. Když je rozrazil, ze dvora zavanul dovnitř studený vítr se sněhem. Stopy bosých nohou vedly ke kůlně. Samurajové se k ní rozběhli a prudce otevřeli. Vůdce posvítil dovnitř lucernou.

Mezi palivovým dřívím a uhlím tam seděl starý muž. Kolena měl přitažená až k bradě a ruce složené na prsou. Byl jenom v nočním rouchu a čapce. Třásl se, cvakaly mu zuby a z úst vypouštěl obláčky páry. V obličejí byl sinálý a z očí mu čísel strach.

„Kdo jste?“ vykřikl jeden ze samurajů, ten nejmladší, robustní muž.

Stařec vytáhl ukrytou dýku. Mladík ho však chytl za zápěstí a vykroutil mu ji z ruky. Přemožený slabě, sklíčeně zaprotestoval. Vůdce mu strhl čepici a přidržel mu lampu u hlavy. Na vyholené samurajské korunce na temeni se zaleskla bílá jizva.

„Je to on,“ oznámil svým lidem. „Vyved'te ho ven.“

Samurajové hodili ječícího starého muže naznak do sněhu a přidrželi mu ruce i nohy. Vůdce se postavil nad něho, strhl si z obličej šálu a zvedl lucernu tak, aby ho poražený viděl. Pod divokýma očima měl dlouhý nos se zvonovitými dírkami a tlusté, ale pevné rty. Nezralé mládí měl už za sebou a v jeho rysech se zračilo odhodlání.

„Víte, kdo jsme. A víte, proč jsme tady.“ Odříkával ta slova, jako by je měl nacvičená. „Teď zaplatíte za zlo, které jste spáchal.“

Starý muž se pokusil odvrátit hlavu, ale mladý samuraj mu ji sevřel v dlaních a držel. Stařec sténal, vyvaloval oči a hledal pomoc, jež nepřicházela. Pokoušel se vymanit ze sevření, ale marně. Vůdce vytasil meč, uchopil ho oběma rukama a zvedl nad hlavu. Rty starého muže se pohybovaly v tichém protestu či snad v modlitbě.

Čepel zasvištěla vzduchem a prot'ala mu hrdlo. Všichni samurajové odskočili, aby je daleko tryskající krev nepotřísnila. Údy umírajícího se mimoděk napjaly v křeči. V obličejí mu zamrzl prázdňý výraz, ústa se otevřela hrůzou. Mladík přiložil ke rtům píšťalku a zapískal. Ječivý, pronikavý zvuk hlásal do daleka, že viník je mrtev a sedmačtyřicet samurajů splnilo úkol.

Brzy s nimi však měl zúčtovat osud.

保

Do rána sněhová bouře ustala. S příchodem svítání nad kopci východně od Eda se obloha vyčistila do blankytu a město se ukázalo pod příkrovem čerstvého jiskřivého sněhu. Přes výšinu, na níž se rozkládal edský hrad, přelétali jeřábi. Vrstva sněhu na zdech a strážních věžích připomínala cukrovou polevu. V nejvnitřnějším okrsku hradu se tyčil palác. Z bílé omítky zdí nízkých, navzájem propojených budov vyčnívaly cypřišové trámy a vrcholy taškových střech korunovali zlatí draci. Balvany a keře v zahradě se proměnily v hladké bílé kopečky. Zamrzlé jezírko obklopovaly stromy, jejichž holé větve rozprostíraly černé krajkové pod vyjasňujícím se nebem. Sníh na trávnících a šterkových cestkách byl bez poskvrnky, nenarušený šlépějemi. Zahrada vypadala pustě, ale byl to jen klamný dojem.

Pod velkou borovicí se v úkrytu z hustých převislých větví krčili tři samurajové. Sano Ičiró, šógunův *sósakan-sama*, plným titulem nejctihodnější vyšetřovatel událostí, situací a lidí, se svými dvěma nejlepšími detektivy, Marumem a Fukidou. Přestože rozložili na zem přikrývku a měli na sobě klobouky, rukavice, vlnou obroubené boty a vrstvy tlustého prošívané-

ho oděvu, trásli se zimou. Strávili zde celou noc a jejich úkryt byl tak ledový, že mohli pozorovat vlastní dech. Sano krčil a natahoval ztuhlé prsty na rukou a nohou ve snaze vyhnout se omrzlinám a současně se svými muži vyhlížel mezi ježatými, pryskyřicí vonícími větvemi borovice na palác.

„Hezké, že ano?“ ozval se Fukida.

„Myslím, že posezení v horké lázni by bylo ještě mnohem hezčí.“ Velký svalnatý Marume, obvykle veselý, byl po nepohodlné noci zjevně rozladěn.

Sano se do rozhovoru nezapojil. Na to mu byla příliš velká zima a navíc byl po dlouhém, těžkém období, kterým procházel, skleslý. Přestože pro zvýšení morálky obvykle nasazoval optimistický výraz, v posledních měsících bylo pro něho stále těžší jej udržovat na tváři.

Ve sněhu zakřupaly kroky. Sano přiložil prst ke rtům a ukázal ven. V dohledu byl jakýsi muž. Přes ramena měl slaměný přehoz proti sněhu a na hlavě proutěný klobouk. Pokradmu se rozhlížel. Nikde nikoho neviděl. Strážným dal Sano na dnešní noc úmyslně volno.

„To je on,“ sykl Fukida. „Konečně.“

Jejich kořist, tak dlouho očekávaný člověk, se vydal k paláci, vyšel po schodišti na verandu a zastavil se u dveří. Zvedl přehoz, odhalil zavalité nohy, bederní roušku kolem pasu a objemnou zadnici. Podřekl k zemi a jal se konat velkou potřebu.

Takhle se v noci nebo časně ráno přikradl k paláci už několikrát a drze tu zanechal svoji páchnoucí navštívenku. Sano, Marume a Fukida vyskočili z úkrytu mezi větvemi a Marume vykřikl: „Ha! Máme tě!“

Přistížený – mladík s uhrovatým obličejem – se polekaně rozhlédl. Vyděšený pohledem na tři blížící se samuraje vyskočil, aby se dal do běhu, ale ve sněhu uklouzl a spadl do vlastního lejna. Marume s Fukidou ho polapili. Zmítal se v jejich sevření a pak se rozplakal.

„Jsi zatčen!“ prohlásil Fukida.

„Fuj, to je smrad!“ odfrkl znechuceně Marume.

„Jak se jmenuješ?“ otázal se přísně Sano.

RÓNINOVA MILENKA

„Hitoši,“ zamumlal mládenec mezi vzlyky.

„Kdo jsi?“ položil mu Sano další otázku.

„Jsem pomocný sluha na hradě.“ Tihle sluhové vykonávali ty nejpínavější práce: myli podlahy a čistili latríny.

„Proč konáš potřebu u paláce?“

„Můj nadřízený si na mě zasedl. Jednou mi poručil, abych... abych vylízal nočník, dočista.“ Hitoši byl zjevně ukřivděný a rozzlobený. „Chtěl jsem ho dostat do maléru.“

„To se ti tedy opravdu povedlo,“ utrousil Marume. „Až na to, že sám ses teď ocitl v mnohem větším maléru než on.“

Šógun, vojenský diktátor a vládce celého Japonska, který ve zdejším paláci žil, totiž muže, jemuž byli sloužící podřízeni, za to odpudivé znečištění skutečně přísně pokáral. Sanovi pak ovšem nařídil, aby osobně dopadl viníka.

To, co Hitoši prováděl, nebylo jen ohavné, ale vzhledem k tomu, kde to prováděl, to byl i vážný zločin.

„Tak jdeme!“ zavelel Fukida. S Marumem se Hitošiho chopili a vedli ho dolů po schodech.

Mladík se ale vzpíral. „Kam mě to vlečete?“

„K šógunovi,“ objasnil mu Sano.

Hitoši začal protestovat, prosit a plakat, ale nic mu to nepomohlo, Sanovi muži ho postrkovali kupředu. „Další dobře provedená práce,“ zabručel jeden z nich.

„To jistě,“ zamumlal Sano, ale ve vlastním hlase zaslechl hořkost. S vyšetřováním důležitých případů vražd, jimiž se zabýval dříve, se dopadení drzého smradlocha nedalo srovnat. Byl to hluboký pád z místa, které ještě nedávno zastával – z úřadu komořího Japonska, muže nejvyššího postavení hned po šógunovi. Ale Sano si nemohl stěžovat. Po katastrofě, k níž došlo před necelými dvěma roky, věděl, že by měl být vděčný za to, že mu hlava stále ještě sedí na krku.

„V tomhle životě musíte občas vzít zavděk tím, co můžete dostat,“ podotkl Marume, jako by mu četl myšlenky.

V audienční síni edského hradu seděl na stupínku šógun Tokugawa Cunajoši, zabalený až po bradu jemného aristokra-

tického obličej v pokrývkách. Pod válcovitou černou čepicí symbolizující jeho postavení měl ještě tlustý šál. Byl oklopen koši se žhavým dřevěným uhlím a třemi starými muži z rady starších, hlavního vládnoucího orgánu Japonska, kteří klečeli na vyšším ze dvou dalších stupňů pod šógunem. Posuvné dveře byly otevřené na verandu, kde stál Sano s Marumem a Fukidou. U jejich nohou klečel vzlykající Hitoši. Šógun totiž Sanovi zakázal přivést zapáchajícího vězně do síně. Sano i jeho muži proto museli také zůstat v zimě jako nějací vyvrhelové, jimiž ostatně svým způsobem byli.

„To je tedy ten člověk, který znečišťoval můj hrad?“ Šógun se ani nenamáhal Sana pozdravit. S přimhouřenýma očima si prohlížel provinilce.

„Ano, Vaše Excelence.“ Sano věděl, že mu šógun za jeho práci nebo za čtrnáct let věrné služby nedluží žádné díky. Tak praví *bušidó*, cesta válečníka, samurajský kodex cti. Ale tohle ostentativní přehlížení ho přesto mrzelo. „Dopadli jsme ho při činu.“

Šógun se obrátil na Hitošiho: „Co k tomu chceš říct?“

„Že mě to mrzí!“ Hitoši byl šílený strachy. „Mějte, prosím, slitování!“

Šógun mávl rukou. „Tímto tě odsuzuji k trestu smrti.“ Hodnostáři z rady starších souhlasně přikývli. Pak šógun prohodil Sanovým směrem: „Odveďte ho, ať už ho nevidím.“

Marume s Fukidou zvedli Hitošiho s pláčem opuchlou tváří na nohy a vlekli ho pryč. Sano se mračil.

Šógun se konečně uvolil všimnout si jeho přítomnosti. „Něco není v pořádku?“

„Trest smrti se mi zdá příliš přísný,“ odpověděl Sano.

Přede dvěma roky by se šógun jeho kritiky zalekl, protože tehdy byl Sano jeho důvěryhodným rádcem. Začal by o moudrosti svého rozhodnutí pochybovat. Nyní však bázlivě, nicméně s hádavostí v hlase namítl: „Ten chlap mě urazil. Zaslouhuje si zemřít.“

„Jakýkoliv čin proti Jeho Excelenci se rovná velezradě,“ přisadil si jeden z členů rady, Kato Kinhide. Měl široký plochý ob-